

عنوان مقاله:

اخلاق در قرآن و نهج البلاغه

محل انتشار:

دومین همایش ملی نهج البلاغه در آراء و اندیشه های اسلام شناسان (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

مژگان امیرزاده طیاری - دانشجویی کارشناسی ارشد حقوق گرایش خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد صفا شهر، ایران

خلاصه مقاله:

اخلاق و ارزش های اخلاقی را می توان به شیرازه شالوده نگه دار زیست بوم فردی و اجتماعی انسان مانند کرد که قوام و قائمه زندگی سعادت مندانه آدمی به آن وابسته است. لیک این مقام رفیع تا وقتی لباس تحقیق به خود نپوشد تأثیری نخواهد داشت. از سوی دیگر، تحقق اخلاق و تخلق افراد به فضایل و ارزش های اخلاقی منوط است به کسب آگاهی های بیرونی درباره اهمیت و ارزش اخلاق و معیار فعل اخلاقی از یک سو، و وجود انگیزه کافی برای اخلاقی عمل کردن در درون فرد و جامعه از سوی دیگر. لکن یکی از پرسش هایی که در این جا رخ می نماید آن است که آن آگاهی ها را از کجا می توان به دست آورد و این انگیزه ها را چگونه می توان تقویت نمود. پاسخ به این پرسش مبتنی است بر مبنای اخلاقی و فلسفی که فرد به آن باور دارد. کسی که معتقد به واقع گرایی اخلاقی (moral realism) باشد به این پرسش به گونه ای پاسخ می دهد و کسی که ناواقع گرا باشد به گونه ای دیگر. آن که قایل به ابتدای اخلاق بر دین باشد برای آن پاسخی دارد و آن که چنین نمی اندیشد پاسخی دیگر. به ضرورت مراعات اجمال و فاصله مناسب با موضوع اصلی نوشتار حاضر از بررسی تفصیلی مباحث پیش گفته در می گذریم و در این جا صرفاً به این نکته اشاره داریم که نزد فیلسوفان و حکیمان اسلامی دیدگاه واقع گرایی جایگاهی برجسته دارد لکن آنان در عین حال از بین سه دیدگاه مربوط به نسبت دین و اخلاق، یعنی تباین، اتحاد و تعامل، به نظر سوم گرایش بیشتری دارند و معتقدند که هر یک از دین و اخلاق می توانند به یکدیگر یاری رسانند. از جمله یاری های دین به اخلاق آن است که می تواند به شناخت رذایل و فضایل اخلاقی کمک کند؛ نیز می تواند انگیزه انسان برای اخلاقی عمل کردن را افزایش دهد. و بالاخره یکی دیگر از یاری های دین به اخلاق آن است که می تواند با ارائه الگوها و اسوه های اخلاقی، امکان پذیر بودن عمل به دستورات اخلاقی را به افراد و جوامع اثبات نماید.

کلمات کلیدی:

اخلاق - قرآن - امیر المومنین (ع) - نهج البلاغه.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1505772>

